

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ХРИСТО БОТЕВ” – РУСЕ
гр. Русе 7000, ул. „Александровска” № 3
info-1806207@edu.mon.bg

УТВЪРЖДА
ДИРЕКТОР

/Марина Мунева-Петкова/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

**ПО ГРАЖДАНСКО И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ЧАСОВЕТЕ, КОИТО НЕ СЕ
ВОДЯТ ОТ УЧИТЕЛИ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ВРЕМЕ НА ЗАМЕСТВАНЕ НА
ОТСЪСТВАЩИ УЧИТЕЛИ, ВЪВ ВРЪЗКА С НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА „БЕЗ
СВОБОДЕН ЧАС В УЧИЛИЩЕ”**

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Учебната програма е създадена в изпълнение изискванията на Националната програма „Без свободен час в училище” за заместване на отсъстващи учители в училищата. Предназначена е за учители-неспециалисти, които ще водят учебни часове в случай на отсъстващи от учебни занятия учители и не осигурени заместници-специалисти. Съобразена е както с основните потребности и интереси на учениците от I до XII клас, така и с приоритетите и пакетът от ресурси на училището – човешки, материални, финансови и др.

II. ОСНОВНА ЦЕЛ:

Да помогне на учителите – неспециалисти да обучат учениците на жизнено важни и социални умения за сметка на безцелното и неосмислено прекарване на времето си в „свободните” часове.

III. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

Програмата има амбицията:

1. Да ангажира „свободното” време на учениците по време на училищната им заетост по жизненоважни за тях въпроси, които в една или друга степен не се разглеждат по същество от учебните програми по учебните предмети от учебния план.

2. Да предизвика интереса на обучаваните и да спомогне за тяхната социална ангажираност към проблемите на обществото като цяло и в личен план.

3. Разглежданата в нея проблематика да „прибере” учениците в училище и в този смисъл да гарантира както живота и здравето им, така и да повиши авторитета и отговорността на училището като обществено значима институция.

4. Въпросите, които разглежда, да намерят израз в по-значими форуми на училищно, общинско, областно и национално ниво (клубове по интереси, извънкласни дейности, училищно самоуправление, участие в младежкия общински съвет и др.).

IV. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Учениците да участват пряко в дискусии, форуми и дебати по обществено значими и социални въпроси.

2. Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.

3. Да се доразвият поредицата от личностни качества като:

- основни житейски умения;
- умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита;
- умения, осигуряващи предприемчивост, прецизност и дисциплинираност;
- умения за вземане на решения;
- умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност.

4. Поетапно и в зависимост от възрастта да се изградят представите на младите хора за начина на живот и проблемите в съвременните условия в страната и в ЕС.

5. Да се формира достатъчна за етапа на образование организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.

V. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

1. ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Примерни теми
1. Глобални проблеми и устойчиво развитие.
2 Природоресурсен потенциал на Земята
3. Суровинно-енергиен и екологичен проблем
4. Физическите упражнения - средство за превенция на гръбначни изкривявания
5. Влияние на физическата активност върху имунната система на подрастващите
6. Ползите от ходенето и бягането

7. Безопасност в интернет
8. Увреждания на кости и стави
9. Какво е да бъдеш пожарникар
10. Храните преди чипса
11. Моят въглероден отпечатък
12. Интернет възможности и опасности
13. Необходимите и излишните неща в човешкото съществуване
14. Поведение на учениците при различни замърсявания
15. Сигнали на Гражданска защита. Правила за действия по сигналите за гражданска защита
16. Отровни вещества. Защита от отровни вещества
17. Правила за поведение и действия на учениците при бедствия, аварии и катастрофи
18. Опасности в планините и предпазване
19. Водата - извор на живота
20. Първа помощ в екстремни ситуации
21. Пубертетът и хигиена на човешкото тяло и ум
22. Здравословно хранене и вредата от диетите: анорексия и булимия
23. Наднормено тегло и затлъстяване
24. Измамните блаженства: алкохол, цигари, дрога
25. Вредни продукти в нашите магазини
26. Безопасно движение на улицата и пътя
27. Хранене. Гладуването - ползи и вреди
28. Вредата от телевизията и компютъра
29. Лична хигиена, облекло, външен вид
30. Предпазване от употреба на психоактивни вещества

2. ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

Примерни теми
1. Ученикът и училището в демократичното гражданство
2. Идеята за справедливост - права и отговорности на гражданите
3. Природа и култура в условията на глобализация
4. Лесно ли е да бъдеш толерантен?
5. Толерантността - хармония в многообразието
6. България и светът

7. Как да се държим в обществото
8. Обичаи и традиции на различните етноси
9. Структура на Европейския съюз
10. Суеверия
11. Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
12. Потребителска и финансова култура
13. Стиллове и начини за разрешаване на спорове и конфликти
14. Причини за растящата агресия и насилие в училище и извън него
15. Институции в Република България. Какво знаем за тях - функции и правомощия
16. Конституция на Република България, Международна харта за правата на човека
17. Символи и ритуали в Република България
18. Асертивното поведение - увереност в себе си
19. Семейен и личен бюджет
20. Живот в промените и отговорно гражданско поведение
21. Подготовка на младите хора за мир и ненасилие
22. Ефективно общуване - преодоляване на стрес и напрежение, отстояване на права, водене на разговори
23. Отношението към парите и материалните ценности
24. Трудности, с които не успяваш да се справиш
25. Що е демокрация?
26. Форми на държавно устройство
27. Форми на държавно управление
28. Индивидуални и колективни права
29. Благотворителност
30. Аз, България и променящият се свят
31. Какви качества трябва да притежава достойният човек?
32. Моята мечта е ...
33. Как да подобря общуването си с другите и да се откажа от лошите привички?
34. Пътят между истината и лъжата. Последствията
35. Любовта и уважението като духовни ценности. Омраза и завист
36. Празници и обичаи - зимни и летни
37. Норми на поведение в различните държави

38. Да мислим зелено - моят принос за опазване на околната среда
39. Култура на поведение на обществени места
40. Световните религии и влиянието им върху човешките цивилизации
41. Музиката през вековете
42. Архитектурни чудеса - дворци, замъци, катедрали
43. Визуални изкуства. Удивителни фотографии - светът е прекрасен
44. Законите, които променят българския правопис
45. Историята на моя роден град
46. Произход на личните и фамилните имена на българите
47. 100-те най- влиятелни личности в историята на човечеството
48. 100-те национални туристически обекта на България
49. Емоционално споделяне и съпреживяване на природни красоти
50. Ценностите, които осмислят човешкия живот

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Повишаване на личното самочувствие на обучаваните и формиране на умения и нагласи за участие в проблемите на класа, училището, обществото.
2. Умения за активно участие в социалния и обществен живот на страната.
3. Знания за здравословен начин на живот.
4. Приобщаване към личните и обществените проблеми.
5. Изграждане на собствена позиция по социално-значими въпроси и умения за изразяването ѝ.
6. Перспективно мислене, отговорно отношение и положителни нагласи към хората и света като цяло.
7. Умения за водене на социален диалог по наболели проблеми на училищно ниво, в семейството, обществото.
8. Създаване на социални контакти.
9. Знания за духовните и социалните ценности, интеркултурност.
10. Изграждане на усет за индивидуалност.

VII. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Всеки преподавател има право на избор на тема от учебната програма. При избора се има предвид възрастта на учениците и най-вече техният интерес към определена проблематика. При наличие на проявен интерес от страна на учениците по определена тема, се допуска разискване в рамките на следващ „свободен” час, от следващ заместник.

2. За качественото провеждане на част от часовете се използват преносим компютър, мултимедия, принтер, информация от глобалната мрежа Интернет, книги от училищната библиотека, други.

3. Основна форма на работа – дискусия. Други форми – казуси, анкети, изследвания, сбирки, ситуационни игри, тематични презентации, лекции от други специалисти, есета, портфолиа.

4. Основен принцип на работа – активност и дискуссионност, които позволяват активно участие на учениците, възможности за изразяване на собствени ценности, нагласи, гледни точки.

5. Учебната програма не предполага записване на учебен план и вписване на цифрови оценки. Оценката за участието на учениците е само качествена. Значимите резултати и нетрадиционните решения се публикуват на сайта на училището.

6. Контрол по изпълнението на учебната програма се осъществява от директора на училището.